

ПРОТОКОЛ № 3

3-го засідання басейнової ради Дністра

17 липня 2020 року

м. Івано-Франківськ

Місце проведення он-лайн засідання:

м. Івано-Франківськ, головний корпус ІФНТУНГ за допомогою додатку Google Meet, модератор зустрічі голова Басейнової Ради Олег Мандрик.

Проведення засідання: з 10:00 по 12.00

Реєстрація членів басейнової ради: з 9.30 по 10.00

Закінчення реєстрації членів басейнової ради: 10.00

• **Присутні: 49 членів басейнової ради** (перелік додається, додаток №1)

Всього: 72 членів басейнової ради

Засідання вважається правомочним присутні більше половини членів басейнової ради (присутні 68% від загального складу)

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Інформування про виконання протокольних доручень та внесення змін до складу басейнової ради Дністра.
2. Обговорення причин і наслідків проходження паводку в басейні Дністра.
3. Огляд водно-екологічних програм, що реалізуються в басейні Дністра, та пропозиції до програми заходів.
4. Транскордонна природа потенційних аварій на хвостосховищах в басейні Дністра.
5. Проблема обводнення плавнів північної частини Дністровського лиману.
6. Нижньодністровський НПП в умовах відсутності екопопусків. Необхідність розгляду і прийняття нових Правил експлуатації Дністровського комплексного гідровузла.
7. Різне (формування планів заходів на 2021 р. в межах басейну, підведення підсумків та обговорення дати, місця і часу наступної зустрічі).

I. Інформування про виконання протокольних доручень та внесення змін до складу басейнової ради Дністра

СЛУХАЛИ: Олега Мандрика, голову басейнової ради Дністра, підвів підсумки виконання протоколу засідання басейнової ради від 13.12.2020р. №2, озвучив виконання доручень. Наголосив, на необхідності покращити роботу робочих органів басейнової ради (комісій). Проінформував присутніх про внесення змін до складу басейнової ради, (наказ Державного агентства водних ресурсів від 10.07.2020р. №659 «Про внесення змін до персонального складу басейнової ради Дністра»).

ГОЛОВУЮЧИЙ: у зв'язку з кадровими змінами з метою подальшої ефективної роботи секретаріату запропонував внести зміни до складу секретаріату басейнової ради Дністра:

- членом секретаріату від Хмельницької області - Швець Катерину Володимирівну – начальника відділу ведення водного кадастру та моніторингу вод Регіонального офісу водних ресурсів у Хмельницькій області.
- членом секретаріату від Тернопільської області - Седюкову Наталія Борисівну – начальника відділу водних відносин та басейнової взаємодії Регіонального офісу водних ресурсів у Тернопільській області.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - одноголосно.

«ПРОТИ»- немає.

«УТРИМАЛИСЬ»- немає.

Рішення прийняте

ВИРІШИЛИ: внести зміни до складу секретаріату басейнової ради Дністра шляхом призначення:

- членом секретаріату від Хмельницької області - Швець Катерину Володимирівну – начальника відділу ведення водного кадастру та моніторингу вод Регіонального офісу водних ресурсів у Хмельницькій області.
- членом секретаріату від Тернопільської області - Седюкову Наталія Борисівну – начальника відділу водних відносин та басейнової взаємодії Регіонального офісу водних ресурсів у Тернопільській області.

II. Обговорення причин і наслідків проходження паводку в басейні Дністра

СЛУХАЛИ: Романа Михайлюка, начальника Дністровського БУВР про причини та наслідки проходження паводку в басейні Дністра на території Івано-Франківської області.

Ознайомив присутніх з основними причинами виникнення стихійного лиха, наслідками проходження паводку для області, а також розповів про пошкодження, яких зазнали водогосподарські споруди, які перебувають на балансі Дністровського БУВР. Проведено оцінку вартості завданих збитків, а також представлений ймовірний обсяг збитків, в разі пошкодження всіх захисних споруд, які перебувають на балансі управління. Запропоновано шляхи вирішення протипаводкового захисту в межах Карпатського регіону, з врахування особливостей гірських річок, зокрема про розроблення Державної цільової Програми збереження та відновлення гірських річок Карпатського регіону.

СЛУХАЛИ: Андрія Ковтуна, начальника БУВР річок Західного Бугу та Сяну про причини та наслідки проходження паводку в басейні Дністра на території Львівської області.

Ознайомив присутніх з основними причинами виникнення стихійного лиха, наслідками проходження паводку для області.

СЛУХАЛИ: Андрія Кавулю, начальника БУВР річок Прута та Сірету про причини та наслідки проходження паводку в басейні Дністра на території Чернівецької області.

Ознайомив присутніх з основними причинами виникнення стихійного лиха, наслідками проходження паводку для області. Також зазначено, про відсутність фінансування з державного бюджету експлуатаційних заходів з регулювання та розчищення русел річок, які спрямовані на покращення умов проходження паводкових вод. В результаті запропоновано звернутися до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України розробити цільову програму з розчищення та регулювання русел річок в Прикарпатському регіоні та розширити мережу спостережень за гідрометеорологічною ситуацією в басейнах річок Дністер, Прут та Сірет, шляхом збільшення кількості автоматизованих гідрометеорологічних постів системи АІВС «Прикарпаття», а також забезпечення фінансування експлуатаційних заходів даної системи.

ВИСТУПИЛИ:

Юрій Димінський, начальник Регіонального офісу водних ресурсів в Хмельницькій області про кошти, що справляються від рентної плати. Запропоновано збільшення відрахувань до спеціального фонду (Державного фонду розвитку водного господарства) державного бюджету – з 10% до 50%.

Крім того обов'язково зазначити, що кошти які справляються від рентної плати за спеціальне використання води до місцевих бюджетів використовуються лише для вирішення

питань охорони, збереження, раціонального використання та відтворення водних ресурсів, охорони вод від забруднення, засмічення та вичерпання, запобігання шкідливим діям вод та ліквідації їх наслідків, поліпшення стану водних об'єктів.

ВИСТУПИЛИ:

Гречаник Руслан, департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації про протипаводкову ситуацію, яка склалася на території Львівської області та про фінансування заходів із протипаводкового захисту.

ВИРІШИЛИ:

1. Підтримати пропозицію щодо розроблення Державної цільової Програми збереження та відновлення гірських річок Карпатського регіону та від імені Басейнової Ради Дністра звернутися до Кабінету Міністрів України.
2. Звернутися від імені Басейнової Ради до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України щодо збільшення наповнення Державного фонду розвитку водного господарства за рахунок відрахувань рентної плати з 10 до 20 % за спеціальне використання.
3. Звернутися від імені Басейнової Ради до Держводагенства з приводу виділення коштів на модернізацію автоматичної інформаційно-вимірювальної системи «Прикарпаття» та збільшення кількості автоматизованих гідрометеорологічних постів системи АІВС «Прикарпаття», а також забезпечення фінансування експлуатаційних заходів даної системи.
4. Звернутися до Кабінету Міністрів України від імені Басейнової Ради Дністра про фінансування заходів із протипаводкового захисту.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - одноголосно.

«ПРОТИ»- немає.

«УТРИМАЛИСЬ»- немає.

Рішення прийняте.

III. Огляд водно-екологічних програм, що реалізується в басейні Дністра та пропозиції до програми заходів

СЛУХАЛИ: Олексія Ярошевича, експерта ОБСЄ, про огляд водно-екологічних програм, що реалізуються в басейні Дністра, та пропозиції до програми заходів.

Повідомив про перелік програм (планів) для району річкового басейну чи суббасейну, їх зміст та проблеми, які передбачено розв'язати під час написання плану управління річковим басейном.

ВИСТУПИЛИ:

Гречаник Руслан, департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації, про ситуацію щодо надходження коштів від сплати екологічного податку до місцевих природоохоронних фондів.

ВИРІШИЛИ:

1. Звернутися від імені Басейнової ради до місцевих органів влади

- адміністративних областей (за списком: Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Тернопільська, Хмельницька, Вінницька, Одеська) щодо першочергового фінансування пріоритетних заходів спрямованих на покращення екологічного та/або хімічного стану водних об'єктів басейну річки Дністер.
2. Інформацію про огляд водно-екологічних програм, що реалізуються в басейні Дністра, та пропозиції до програми заходів, взяти до відома.
 3. Звернутися до Комітету Верховної Ради з питань бюджету від імені Басейнової Ради Дністра про внесення змін до Бюджетного кодексу України.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - одноголосно.

«ПРОТИ»- немає.

«УТРИМАЛИСЬ»- немає.

Рішення прийняте.

IV. Транскордонна природа потенційних аварій на хвостосховищах в басейні Дністра.

СЛУХАЛИ: Тамару Кугонову, регіонального координатора проекту ГЕФ/ПРООН/ОБСЕ/ЄЕК ООН «Сприяння транскордонному співробітництву та комплексному управлінню водними ресурсами в басейні річки Дністер» та Ірину Ніколаєву, кандидата технічних наук, консультанта ОБСЕ, експерта з екологічної безпеки, керівника компанії «Екоплатформа», про дослідження хвостосховищ в басейні річки Дністер.

Повідомили та представили результати дослідження, зокрема про проведену роботу з ідентифікації хвостосховищ та їх інвентаризації, озвучили запропоновані рекомендації щодо підвищення безпеки хвостосховищ. Ознайомили присутніх із переліком підприємств, які мають найбільші хвостосховища. Дані підприємства є представниками нафтогазової, енергетичної та хімічної промисловості.

Акцентували увагу на розроблених рекомендаціях для підприємств-операторів хвостосховищ, зокрема розробка планів реагування на надзвичайні ситуації, включаючи розгляд всіх ймовірних сценаріїв. Доповідачами запропоновано:

1. Прийняти до уваги результати дослідження поточного стану хвостосховищ в басейні річки Дністер, проведеного в рамках проекту ГЕФ/ ПРООН/ ОБСЕ/ ЄЕК ООН «Сприяння транскордонному співробітництву та комплексному управлінню водними ресурсами в басейні річки Дністер».
2. Звернутись до Кабінету Міністрів України щодо забезпечення виконання першочергових заходів задля налагодження безпечного стану хвостосховищ, розташованих в басейні річки Дністер, з метою запобігання надзвичайним ситуаціям як національного так і транскордонного масштабів.
3. Звернутись до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Івано-Франківської облдержадміністрації, Львівської облдержадміністрації із пропозицією створення міжвідомчої робочої групи щодо пошуку шляхів вирішення соціально-економічної проблематики підприємств-операторів хвостосховищ ДП «Сірка», ТОВ «Оріана-ЕКО», ПАТ «Стебницьке ГХП «Полімінерал» – зростаюча заборгованість по відшкодуванню виплат пільгових пенсій, за орендну плату земельних ділянок, зайнятих накопичувачами відходів минулого виробництва.
4. Пропонується відпрацювання взаємодії щодо готовності до надзвичайних ситуацій у випадку аварій на хвостосховищах між підприємствами та органами цивільного захисту Івано-Франківської облдержадміністрації, Львівської облдержадміністрації та Управління ДСНС України в Івано-Франківській області, Головного Управління ДСНС України у Львівській області.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до уваги результати дослідження поточного стану хвостосховищ в басейні річки Дністер, проведеного в рамках проекту ГЕФ/ ПРООН/ ОБСЄ/ ЄЕК ООН «Сприяння транскордонному співробітництву та комплексному управлінню водними ресурсами в басейні річки Дністер».
2. Звернутись до Кабінету Міністрів України щодо забезпечення виконання першочергових заходів задля налагодження безпечного стану хвостосховищ, розташованих в басейні річки Дністер, з метою запобігання надзвичайним ситуаціям як національного так і транскордонного масштабів.
3. Звернутись до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Івано-Франківської облдержадміністрації, Львівської облдержадміністрації із пропозицією створення міжвідомчої робочої групи щодо пошуку шляхів вирішення соціально-економічної проблематики підприємств-операторів хвостосховищ.
4. Звернутися до підприємств та органів цивільного захисту Івано-Франківської облдержадміністрації, Львівської облдержадміністрації та Управління ДСНС України в Івано-Франківській області, Головного Управління ДСНС України у Львівській області для відпрацювання взаємодії щодо готовності до надзвичайних ситуацій у випадку аварій на хвостосховищах.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - одногolosно.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

Рішення прийняте.

V. Проблема обводнення плавнів північної частини Дністровського лиману

СЛУХАЛИ: Лілію Гричулевич, начальника БУВР річок Причорномор'я та Нижнього дунаю та Володимира Губанова, начальника наукового відділу Нижньодністровського національного природного парку.

Ознайомили про плавневу систему дельти Дністра, яка має надзвичайно важливе значення для збереження біорізноманіття та виконує ряд важливих екологічних функцій, включаючи створення умов для нересту риб. Повідомили про проблему, яка виникла після реконструкції дороги Одеса-Рені в результаті чого було значно порушено водообмін між руслом Дністра та плавнями, що привело до значного погіршення екологічної ситуації в плавнях та періодичних затоплень дороги Одеса-Рені.

ВИРІШИЛИ:

1. Звернутися до Уповноваженого Уряду Республіки Молдова з виконання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова щодо виконання робіт після пропуску паводку по розчищенні підходів від підвідного каналу до мосту на 52 + 789 км автодороги Одеса-Рені (на Бухарест).
2. Українській і Молдавській Сторонам підготувати пропозиції для розробки спільного проекту збереження дністровських плавнів на території України та Республіки Молдови, у якому, зокрема, передбачити створення системи транспортуючих каналів та розчищення існуючих каналів для покращання обводнення всієї території плавнів.
3. Звернутися до Кабінету Міністрів України та Одеської обласної державної адміністрації щодо розроблення проекту будівництва у дамбі автодороги міжнародного значення М-15 Одеса-Рені (на Бухарест) на ділянці від 46 до 53 км додаткових водопропускних споруд для недопущення затоплення її полотна під час аномальних паводків, а також забезпечення обводнення плавнів північної частини

- Дністровського лиману, збереження біорізноманіття, зменшення ризиків масштабних пожеж в межах Нижньодністровського національного природного парку та водно-болотного угіддя міжнародного значення «Північна частина Дністровського лиману».
4. До інформаційно-вимірювальної системи АІВС «Прикарпаття» передбачити розміщення гідрометеорологічних постів в басейні нижнього Дністра.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - одноголосно.

«ПРОТИ»- немає.

«УТРИМАЛИСЬ»- немає.

Рішення прийняте.

VI. Нижньодністровський НПП в умовах відсутності екопопусків. Необхідність розгляду і прийняття нових Правил експлуатації Дністровського комплексного гідровузла.

СЛУХАЛИ: Юлію Тернову, начальника відділу еколого-освітньої роботи Нижньодністровського національного природного парку.

Ознайомила про те, що на даний час під впливом факторів відбувається погіршення самоочисних властивостей річки Дністер, зміна динаміки стоку, хід природних паводків, збіднення біорізноманіття, висихання заплав і пов'язані з цим часті пожежі, вразливість стану екосистем Нижньодністровського НПП, погіршення якості води, у т.ч. питної.

ВИСТУПИЛИ:

Тамара Кутюнова, регіонального координатора проекту ГЕФ/ПРООН/ОБСЄ/СЕК ООН «Сприяння транскордонному співробітництву та комплексному управлінню водними ресурсами в басейні річки Дністер» про систему розрахунку весняного еколого-репродукційного попуску із Дністровського водосховища, яка представлена на сайті Дністровської комісії.

Юрій Димінський, начальник Регіонального офісу водних ресурсів в Хмельницькій області, про те, що при розробленні та затвердженні Правил експлуатації Дністровського водосховища, необхідно врахувати, що в їх основі має бути закладено збалансованість усієї екосистема річки Дністер, від витоків до гирла, розроблено механізм урівноваження обсягів притоку до Дністровського водосховища та скидів води Дністровською ГЕС (в тому числі еколого-репродукційних попусків) і зведено до мінімуму зниження та коливання рівня води водосховища з обов'язковим визначенням пріоритетності умов використання водних ресурсів для питних та побутових потреб населення.

Одночасно із розробкою Правил експлуатації Дністровського водосховища необхідно поновити паспорт Дністровського водосховища, так як останній був розроблений у 1981 році.

В обговоренні взяли участь: Н. Міронова, М. Матвеев, О. Гуляєва.

Наталія Міронова, голова Хмельницького осередку Всеукраїнської екологічної ліги, при організації та проведенні досліджень біорізноманіття на території басейну Дністра залучати науковців Хмельницької області та представників Національного природного парку "Подільські Товтри", м. Кам'янець-Подільський.

Микола Матвеев, член "Товариства Подільських природодослідників та природолюбів", м. Кам'янець-Подільський, про розчищення Горішньо-Івачівського водосховища в Тернопільській області, що передбачене програмою заходів покращення гідрологічного режиму водних об'єктів, необхідно проводити з врахуванням збереження

ділянок очеретів, де є одна з двох гніздових колоній в Західній Україні червонокнижного виду птахів – косаря (*Platalea leucorodia*).

ВИРІШИЛИ:

1. Враховуючи, що екологічний стан дельти р. Дністер, у якій знаходяться Нижньодністровський національний природний парк, заповідне урочище «Дністровські плавні та водно-болотні угіддя міжнародного значення «Північна частина Дністровського лиману» та «Межиріччя Дністра і Турунчука», набагато у чому залежить від вимог Правил експлуатації водосховищ Дністровського каскаду ГЕС і ГАЕС та режимів екологічних (репродукційних) попусків з Дністровського водосховища, звернутися до Держводагенства України з пропозицією щодо перегляду цих Правил з урахуванням пропозицій і зауважень зацікавлених сторін.
2. Затвердження Правил експлуатації водосховищ Дністровського каскаду ГЕС і ГАЕС можливе лише після обов'язкового проходження процедури ОВД та відкритих громадських обговорень усіх можливих наслідків експлуатації цих об'єктів.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - односторонньо.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

Рішення прийняте.

XI. Різне (формування планів заходів басейнової ради на 2021 рік в межах басейну, підведення підсумків зустрічі)

СЛУХАЛИ: Олега Мандрика, голову басейнової ради Дністра, про склад та роботу комісії басейнової ради Дністра.

ВИРІШИЛИ:

1. Робочим комісіям басейнової ради Дністра доручити підготовку профільних питань на засідання басейнової ради Дністра на 2021 рік.

СЛУХАЛИ: Ольгу Пилипович, Львівський національний університет імені Івана Франка, щодо уніфікації назв водотоків в межах басейну річки Дністер.

ВИРІШИЛИ:

1. Звернутися від імені Басейнової Ради до Держводагенства щодо уніфікації назв водотоків в межах басейну річки Дністер.

СЛУХАЛИ: Сергія Клімова, Національний університет водного господарства та природокористування, про збільшення кількості державних місць при підготовці фахівців та інженерів водного напрямку.

ВИРІШИЛИ:

2. Звернутися від імені Басейнової Ради до Міністерства освіти та науки України про виділення державних місць при підготовці фахівців та інженерів водного напрямку.

Голова Басейнової ради

Олег Мандрик

Секретар

Іванна Гнатишин

Члени рахункової комісії:

Мар'яна Трач
Ольга Вовчук